

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej **P., s.r.o.**, so sídlom v B., IČO: X., zastúpenej advokátskou kanceláriou F., s.r.o., so sídlom v B., proti povinnému **Š. Š.**, bývajúcemu v R., **o vymoženie 466,03 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Rožňava pod sp. zn. 4 Er 255/2009, o odvolaní a dovolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 30. decembra 2013 sp. zn. 6 CoE 186/2013, takto

r o z h o d o l :

- I. Odvolacie konanie **z a s t a v u j e**.
- II. Návrh na prerušenie dovolacieho konania **z a m i e t a**.
- III. Dovolanie **o d m i e t a**.

Povinnému nepriznáva náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Rožňava poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie [§ 44 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“)] na základe rozhodcovského rozsudku z 10. júna 2008 sp.zn. SR 12196/08 vydaného Stálym rozhodcovským súdom, ktorý zriadila Slovenská rozhodcovská a.s. (ďalej len „označený rozhodcovský rozsudok“).

Uznesením zo 16. septembra 2013 č.k. 4 Er 255/2009-38 Okresný súd Rožňava exekúciu vyhlásil za neprípustnú a zastavil ju a rozhodol o trovách exekúcie. Vychádzal z toho, že oprávnená a povinný uzavreli zmluvu o úvere, ktorú treba považovať za spotrebiteľskú zmluvu. Dospel k záveru, že v danom prípade treba preto aplikovať právnú úpravu obsiahnutú v ustanoveniach § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských

zmluvách. Rozhodcovská doložka, ktorá bola súčasťou zmluvného dojednanja dodávateľa a spotrebiteľa, je neplatná, lebo nebola so spotrebiteľom osobitne dojednaná, splývala vo formulárovej zmluve s ostatnými štandardnými zmluvnými podmienkami, spotrebiteľovi bola odopretá možnosť brániť svoje práva pred všeobecným súdom v prípade, ak oprávnená podá žalobu na rozhodcovský súd. Neplatná rozhodcovská doložka nemohla založiť právomoc rozhodcovského súdu vydať označený rozhodcovský rozsudok, ktorý vzhľadom na to nie je vykonateľný exekučný titul. Z týchto dôvodov exekučný súd exekúciu vyhlásil za neprípustnú a zastavil ju (§ 57 ods. 1 písm. g/ a § 58 ods. 1 Exekučného poriadku).

Na odvolanie oprávnenej Krajský súd v Košiciach uznesením z 30. decembra 2013 sp.zn. 6 CoE 186/2013 návrh oprávnenej na prerušenie konania zamietol, napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa vo výroku o vyhlásení exekúcie za neprípustnú a jej zastavení potvrdil a účastníkom nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. Návrh na prerušenie odvolacieho konania zamietol s odôvodnením, že oprávnenou nastolené otázky, ktoré navrhovala predložiť na prejudiciálne posúdenie Súdnemu dvoru Európskej únie (ďalej len „Súdny dvor“), sú zjavne neopodstatnené a irelevantné, nemajú základ v prejednávanej spore. Pre úplnosť odvolací súd poukázal aj na ustanovenie § 36 ods. 5 Exekučného poriadku. Na tomto základe odvolací súd uzavrel, že v danom prípade nie je daný žiadny dôvod na prerušenie konania. Ďalej zdôraznil, že v danom prípade nedošlo k uzavretiu rozhodcovskej zmluvy vo forme prepísanej § 3 a 4 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní, z ktorého dôvodu nemohol vec prejednať rozhodcovský súd a nemohol vydať rozhodcovský rozsudok. Exekučný súd je oprávnený riešiť otázku existencie rozhodcovskej zmluvy a jej platnosti a v nadväznosti na to aj spôsobilosť exekučného titulu počas celého exekučného konania v každom jeho štádiu. Výslovný prejav vôle každej zo zmluvných strán, aby určitý spor alebo spory neprejednával všeobecný súd, ale rozhodcovský súd, je nevyhnutným predpokladom prejednávania sporu v rozhodcovskom konaní, ktorý však v danom prípade oprávnenou preukázaný nebol. Z týchto dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil (§ 219 ods. 1 O.s.p.).

Proti výroku uznesenia Krajského súdu v Košiciach z 30. decembra 2013 sp.zn. 6 CoE 186/2013 o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podala oprávnená odvolanie, ktoré odôvodnila tým, že v konaní jej bola odňatá možnosť pred súdom konať (§ 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p.). Podľa jej názoru napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza

z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p.) a je nepreskúmateľné. Žiadala rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Proti potvrdzujúcemu výroku uznesenia Krajského súdu v Košiciach z 30. decembra 2013 sp.zn. 6 CoE 186/2013 podala oprávnená dovolanie, v ktorom uviedla, že súdy: 1. rozhodli „nad rámec zverenej právomoci“ (§ 237 písm. a/ O.s.p.), 2. konali vo veci, v ktorej sa už právoplatne rozhodlo (§ 237 písm. d/ O.s.p.), 3. rozhodovali napriek tomu, že sa nepodal návrh na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný (§ 237 písm. e/ O.s.p.), 4. oprávnenej odňali možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.), 5. sa v konaní dopustili inej vady majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), najmä nesprávne zistili skutkový stav a nevykonali náležité dokazovanie, 6. napadnuté rozhodnutie založili na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Žiadala uznesenia súdov nižších stupňov zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie prvostupňovému súdu; zároveň žiadala dovolacie konanie prerušiť podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. a Súdnemu dvoru Európskej únie (ďalej len „Súdny dvor“) predložiť prejudiciálne otázky, ktoré bližšie špecifikovala v podanom dovolaní.

I. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) najskôr skúmal, či sú dané procesné predpoklady, za splnenia ktorých môže konať o odvolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 30. decembra 2013 sp.zn. 6 CoE 186/2013.

Oprávnená v procesnom postavení, v ktorom sa nachádza v preskúmvanej veci, bola už účastníčkou konania vo viacerých iných, skutkovo a právne obdobných konaniach pred najvyšším súdom, v ktorých – tak, ako aj v tomto prípade, podala odvolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu; najvyšší súd konanie o jej odvolaniach v týchto veciach zastavil (viď napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu zo 14. marca 2013 sp.zn. 3 Cdo 28/2013 a sp.zn. 3 Cdo 24/2013, ako aj z 25. marca 2013 sp.zn. 3 Co 7/2013) s tým, že odvolaním možno napadnúť len rozhodnutie súdu prvého stupňa a najvyšší súd na rozhodnutie o odvolaní smerujúcom proti rozhodnutiu odvolacieho súdu nie je funkčne príslušný (§ 9 ods. 1 a 2 O.s.p. a § 10 ods. 1 a 2 I O.s.p.). Najvyšší súd na uvedené rozhodnutia v podrobnostiach poukazuje s tým, že aj v preskúmvanej veci sa stotožňuje s právnymi závermi v nich vyjadrenými.

II. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 30. decembra 2013 sp.zn. 6 CoE 186/2013 podala včas oprávnená zastúpená v súlade s § 241 ods. 1 veta druhá O.s.p., skúmal najskôr, či je dôvodný jej návrh na prerušenie dovolacieho konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

K podobnému návrhu oprávnenej na prerušenie dovolacieho konania sa už najvyšší súd vyjadril vo viacerých iných skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých tá istá oprávnená vystupovala v procesnom postavení dovolateľky. Ako príklad uvádza najvyšší súd rozhodnutia zo 14. mája 2013 sp.zn. 3 ECdo 46/2013, 3 Co 44/2013, 3. júla 2013 sp.zn. 3 ECdo 76/2013, 3. júla 2013 sp. zn. 3 Cdo 34/2013, 6. augusta 2013 sp. zn. 3 Cdo 2/2013 a 6. augusta 2013 sp.zn. 3 Cdo 45/2013, na ktoré v podrobnostiach poukazuje s tým, že s právnymi závermi v nich vyjadrenými sa stotožňuje aj v preskúmvanej veci, pre účely ktorej opakuje, že Súdny dvor má právomoc vydať rozhodnutie o prejudiciálnych otázkach, ktoré sa týkajú: a/ výkladu zmlúv; b/ platnosti a výkladu aktov inštitúcií, orgánov alebo úradov alebo agentúr Európskej únie. Pokiaľ ale procesný postup súdov vo veci, v ktorej sa navrhuje prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p., má podklad v aplikácii vnútroštátneho práva, nie je žiadny dôvod pre prerušenie konania.

V danom prípade z určujúceho hľadiska išlo zo strany súdov nižších stupňov o aplikáciu a interpretáciu vnútroštátnych právnych predpisov (Občianskeho zákonníka, Exekučného poriadku a zákona č. 244/2002 Z.z.). Dovolací súd vzhľadom na to nedôvodný návrh na prerušenie konania zamietol.

III. V ďalšom dovolací súd bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal, či oprávnenou podané dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.). V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú uvedené v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p., dovolateľkou napadnuté uznesenie ale nevykazuje znaky žiadneho z nich. Dovolanie oprávnenej preto podľa § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. prípustné nie je.

Prípustnosť podaného dovolania by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy len ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. Oprávnená procesné vady konania v zmysle § 237 písm. b/, c/, a g/ O.s.p. netvrdila a existencia týchto väd nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jej dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

K obsahovo rovnakým námietkam oprávnenej, z ktorých vyvodzuje prípustnosť a opodstatnenosť jej dovolania podaného v preskúmvanej veci, sa už najvyšší súd vyjadril vo viacerých iných skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých tá istá oprávnená vystupovala v procesnom postavení dovolateľky. Ako príklad uvádza najvyšší súd rozhodnutia z 3. júla 2013 sp.zn. 3 Cdo 58/2013, zo 14. mája 2013 sp.zn. 3 ECdo 46/2013, 3 Co 44/2013, z 3. júla 2013 sp.zn. 3 ECdo 76/2013, z 3. júla 2013 sp.zn. 3 Cdo 34/2013, 6. augusta 2013 sp.zn. 3 Cdo 2/2013 a 6. augusta 2013 sp.zn. 3 Cdo 45/2013, a konštatuje, že právne závery, ku ktorým dospel v týchto rozhodnutiach, sú plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci.

V rozhodnutiach uvedených v predchádzajúcom odseku najvyšší súd konštatoval, že:

1. prípustnosť dovolania z dôvodu nedostatku právomoci súdu (§ 237 písm. a/ O.s.p.) je daná iba ak súd rozhodol vo veci, o ktorej nemal rozhodnúť; rozhodovanie súdov v exekučných veciach ale vyplýva priamo zo zákona (viď napríklad § 29, § 38 ods. 3 a § 44 ods. 1 Exekučného poriadku),
2. vydanie poverenia na vykonanie exekúcie nie je rozhodnutím o veci samej, a preto nezakladá prekážku právoplatne rozhodnutej veci v zmysle v § 237 písm. d/ O.s.p. (viď aj rozhodnutie najvyššieho súdu z 1. februára 2012 sp.zn. 5 Cdo 205/2011 a tiež Ústavného súdu Slovenskej republiky z 13. júna 2012 sp.zn. III. ÚS 254/2012),
3. ustanovenie § 237 písm. e/ O.s.p. dopadá iba na prípady, kedy súd prejednal a meritórne rozhodol vec, hoci nebola splnená jedna z procesných podmienok konania – nebol podaný (žiadny) návrh na začatie konania vo veci, ktorá nemôže začať bez návrhu; v danom prípade ale bol podaný návrh na vykonanie exekúcie,
4. nejde o vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., ak súd pri skúmaní, či je exekučný titul vykonateľný (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku), vychádza z tvrdení oprávneného v návrhu na vykonanie exekúcie a z exekučného titulu a nevykonáva dokazovanie (ako procesnú činnosť súdu osobitne upravenú v ustanoveniach § 122

až § 124 O.s.p.), lebo je postačujúce, ak sú rozhodujúce skutočnosti dostatočne osvedčené okolnosťami vyplývajúcimi zo spisu,

5. nejde o vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., ak súd oboznamovanie s obsahom listín, ktoré je zamerané na posúdenie, či k návrhu na vykonanie pripojený exekučný titul je formálne aj materiálne vykonateľný, nevykonal na pojednávaní a za prítomnosti oprávneného a povinného; obdobne – teda aj bez nariadenia pojednávania, vykonania dokazovania a osobnej účasti oprávneného – môže exekučný súd dospieť k tomuto záveru aj pri riešení identickej otázky (vykonateľnosti exekučného titulu) v neskorších štádiách exekučného konania,
6. ak sa exekúcia navrhuje na podklade rozhodnutia takého rozhodcovského súdu, ktorý nemal právomoc vydať ho, zastavením exekúcie sa neodopiera právo na výkon rozhodnutia a neznemožňuje oprávnenému možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.); pokiaľ v určitej veci nedošlo k uzavretiu (platnej) rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok (R 46/2012).

Tieto právne závery (viď 1. až 6.) zastáva najvyšší súd aj v preskúmvanej veci. Osobitne k námietke oprávnenej, že súdy oboch stupňov nevytýčili vo veci ústne pojednávanie aj keď podľa zákona tak boli povinné urobiť, najvyšší súd konštatuje, že zákonom č. 230/2012 Z.z. účinným od 9. augusta 2012 (zákon bol účinný do 31. decembra 2012) bol novelizovaný Exekučný poriadok, ktorý ustanovenie § 57 Exekučného poriadku doplnil o ods. 5, v zmysle ktorého súd nariadi pojednávanie, ak rozhoduje podľa § 57 ods. 1 písm. g/ a k/. Súd prvého stupňa nemohol postupovať podľa uvedeného ustanovenia, nakoľko v danom prípade exekúciu zastavil uznesením zo 16. septembra 2013, kedy uvedené ustanovenie nebolo platné ani účinné. Odvolací súd v danom prípade postupoval v súlade s ustanovením § 214 ods. 2 O.s.p.

K námietke dovolateľky, že preskúmanie a vyhodnotenie obsahu listín (dokazovanie) v exekučnom konaní bolo vykonané bez jej účasti, napriek tomu, že v konaní malo byť nariadené pojednávanie a že jej bolo odopreté právo vyjadriť sa k vykonávaným dôkazom, najvyšší súd uvádza, že exekučný súd je povinný „vyšetrovaním“ ex offo zisťovať skutkový stav na účely efektívnej ochrany spotrebiteľa podľa úniového práva a takýmto postupom nedochádza k porušeniu práv dodávateľa na verejné prejednanie veci a vyjadrenie sa k vykonávaným dôkazom (viď bližšie II. ÚS 160/2013).

Dovolateľkou namietaná neúplnosť alebo nesprávnosť skutkových zistení súdov, nepreskúmateľnosť ich rozhodnutí (R 111/1998 a tiež III. ÚS 551/2012) a nesprávnosť právneho posúdenia, na ktorých tieto rozhodnutia spočívajú (R 54/2012), nie sú vady konania v zmysle § 237 O.s.p. a prípustnosť dovolania nezakladajú.

Vzhľadom na to, že v dovolacom konaní sa nepotvrdila existencia procesných väd konania tvrdených dovolateľkou, nevyšli najavo ani iné vady uvedené v § 237 O.s.p. a prípustnosť podaného dovolania nevyplýva z § 239 O.s.p., najvyšší súd odmietol procesne neprípustné dovolanie oprávnenej podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

Oprávnená z procesného hľadiska zavinila, že sa konanie o jej odvolaní muselo zastaviť a vznikla jej povinnosť nahradiť povinnému trovy tohto konania (§ 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 146 ods. 2 O.s.p.). V konaní o jej dovolaní vzniklo procesne úspešnému povinnému právo na náhradu trov konania proti oprávnenej, ktorá úspech v dovolacom konaní nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky nepriznal povinnému náhradu trov týchto konaní, lebo nepodal návrh na ich priznanie (§ 151 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 2. decembra 2014

JUDr. Daniela S u č a n s k á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová